

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in s e r a t e) vsprejema upravištvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 219.

V Ljubljani, v ponedeljek 25. septembra 1899.

Letnik XXVII.

Thunov padec.

Odkar je Taaffe odstopil, požrla je usoda že peto ministerstvo. Grof Thun, ki je kot zaupnik krone »par excellence« stopil k državnemu krmilu in ki si je brez dvoma v najtežavnejših razmerah stekel velike zasluge za prestol in državo — moral se je umakniti premoči razmer. »Razmere so postale nevzdržljive« — to je oficijelna karakteristika položaja in to je tudi oficijelni argument za padec Thunovega kabineta. Thun ni mogel spolniti želje krone, da sanira parlamentarno mizero, zato je moral odstopiti.

Kaj pride za njim? Ko te vrste pišemo, še nismo dobili odgovora na to osodepolno vprašanje. Novica pobija novico — vse je negotovo, megleno: za kuliso se pletejo spletke in bije tih, a hud in odločilen boj. Zakuljsni faiseurji so noč in dan pri delu — drugi svet pa se mora dati begati po nasprotujočih si senzacionalnih novicah, ki prihajajo ena za drugo in kojih ima menda ena toliko vrednosti kakor druga.

Mi, katoliški Slovenci, gledamo mirno v prihodnost. Mi se nismo navduševali za Badenija in se nismo prav nič razburili, ko je odstopil. Ravno tako nas tudi danes ne preobvlada nikaka razburjenost. Kakor hitro se položaj razjasni, bomo trezno, brez strasti, presodili položaj in po tem ravnali se!

Velicega pomena za rešitev krize bode pred vsem obnašanje desniških strank. Če desnica ostane skupaj in zajedno zvesto varuje svoje tradicije kot z m e r n a d r ž a v n a s t r a n k a, potem se po naši sodbi nič hudega ne more zgoditi. Na najmerodajnejšem mestu se absolutno hoče,

da parlament stopi zopet v veljavo, da se »parlamentarno« vlada. V normalno poslujočem parlamentu pa odločuje večina. Toraj mora vsaka vlada, naj se imenuje Peter ali Pavel, računati z večino. Večina ima toraj položaj v rokah — toraj desnica, če ostane skupaj.

Najbolj pereče je toraj vprašanje, li ostane desnica skupaj ali ne? Na to vprašanje danes zanesljiv odgovor dati, je popolnoma nemogoče, ker ni izključeno, da mogočni uplivi delujejo na razdružitev desnice. Če se to prizadevanje izjalovi, potem ni noben kabinet za dalje časa mogoč, ki bi ne užival zaupanja desnice: kajti pri prvem važnišem glasovanju leži na tleh.

Vsa drugačna je seveda stvar, če se posreči, razdružiti desnico. Potem so duri za razne kombinacije odprte. Vsaka stranka desnice ima seveda v tem slučaju popolnoma slobodno roko. Mogoče je, da v tem slučaju napoči kaka nova »koalicijska« doba, ki pa bode, kakor njena prednica, komaj zamogla dolgo trajati. Naš parlament se preveč deli v najraznoličnejše stranke in strančice, ki so mej seboj v preostrem nasprotstvu in razporu, nego da bi daljša »koalicijska« era mogoča bila.

Toda na najmerodajnejšem mestu se hoče očitno — coute que coute! — rešiti trenutnih težav. Pred vsem se hoče pravilne volitve v delegacije. Mogoče, da se ta namen doseže z uradniškimi ministerstvom — potem pa, ko bodejo te volitve izvršene, se tako ministerstvo lahko takoj pokopati da! Čez to delo moč in reputacija uradniškega kabineta ne bode zadoščala. Kako »koalicijsko« ministerstvo bi mogoče pomagalo si eno do dve leti naprej — potem ga

je pa prav gotovo konec. Toda, če se kakemu kabinetu posreči, osigurati normalno poslovanje parlamenta — ne le za trenotek, temuč trajno — bomo tudi mi zadovoljni, ker baš potem se nimamo ničesar bati, kakor smo že večkrat dokazovali. Najneugodnejši je za nas vlada brez parlamenta — relativno najugodnejša pa vlada z normalno poslujočim parlamentom. S tega stališča tedaj lahko mirno gledamo v prihodnost. Če tudi pride za trenutek nam sovražna vlada — bode to vendar le trenutek, katerega bomo že še prenesli.

Nepošteno delo.

(Dopis iz Hrvatske.)

Mažari ne opuste nobene prilžnosti, da ne bi žalili Hrvatov, svojih milih (!) zaveznikov. Ne samo, da jih zatirajo v gmotnem pogledu, kar pošten zaveznik nikdar ne dela, nego jih stiskajo tudi v narodnostnem pogledu, kjer se le da. Vse dejanje in nehanje mažarskih političarjev in učenjakov (!) pa gre za tem, da se izkrivi hrvatska zgodovina in da se prikaže mažarskemu in zunanjemu svetu Hrvatska kot osvojena, podjarmljena zemlja. V vseh mažarskih zgodovinah, tudi v šolskih knjigah je zgodovina hrvatska v tem smislu izkrivljena.

Kaj njim mar najjasnejši zgodovinski dokazi, ki govore proti njihovemu pisanju. »Ta resnica ne odgovarja njihovi politiki, pa jo je treba zatreti in zadušiti. Ravno tako so nakanili storiti v velikem delu o Austroogerške, ki je začelo izhajati pod pokroviteljstvom pokojnega careviča Rudolfa ter se še zdaj nadaljuje, in je prišel poleg Ogerske

LISTEK.

Iz dolenskih Toplic.

I.

»Blagoslovi vas Bog,
Putko vzemi iz nog!«

Tako sem pozdravil svoje tovariše in tovaršice, ko sem v drugi polovici avgusta, ves polomljen, a vendar židane volje, prvokrat stopil v oddelek »knežja kopel« dolenskih Toplic. Seveda sem bil takoj radostno sprejet v moko družbo, da pomnožim število topličarjev. Našel sem mej njimi stare znance, n. pr. starosto kranjskih topličarjev, prof. Kl., ki že 30 let hodi v ta kraj. Ker se je bil precej v začetku korenito poprijel kopanja in ga z železno vztrajnostjo leto za letom nadaljeval, naredivši po 30 kopeli in čez, se je res srečno iznebil najtrdovratniše vseh boleznih, nesrečne putke, ki ne izpusti rada človeka, katerega se je lotila. Zdaj pa še zmiraj prihaja v Toplice za nekoliko tednov, ker se mu je primilila voda, ki mu je povrnila zdravje. Kot, ki ga je po navadi okupiral, smo krstili »Kl. . . ev kot«. Mnogim ne koristijo toplice, ker se ne kopljejo zadosti dolgo ali jih ne obiskujejo redno vsako leto. Za nekatere bolezni, posebno za podagro, je edini pomoček, kake toplice obiskati in vsaj tri do štiri tedne ondi ostati. Kogar je bolezen

prvič napadla, jo bode gotovo izgubil, stari podagristi si bodo pa vsaj okrajšali dobo napadov in oledčali hojo in gibanje udov. Tako je rekel slavni zdravnik dr. Elbogen nekemu vsled mnogoletne putke skoraj čisto chromelemu topličarju: »Vi ste, kakor vidim, svoje noge veliko mazali. Toda čemu to? Koža je pri tem popolnem nedolžna. Putka ni kožna bolezen, ampak nje sedež tiči globočje zdolaj, prav v krvi. Če bi vam mogel vso kri vzeti in novo zdravo po žilah spustiti, pa bi ozdraveli. Ker pa to ni mogoče, zato je putka neozdravljiva. Edino polajšanje zadobite z obilnim potenjem v kakih toplicah, in sicer vam priporočam pred vsemi drugimi toplice Pistyan, ki so najbolj vroče in največ potu izvabijo.«

Kopališče Pistyan uživa evropsko slavo in leži ob reki Vagi na Ogerskem v komitatu Neutra. Toplice so bile že Rimljanom znane, kakor je sploh ta narod vsled velikega veselja do kopanja znal povsod izvohati toplice. Kopališki prostori in topli vreli leže na naplavljenem otoku, ki ga most veže z lepim parkom. Voda je tako vroča (46 do 50 stopinj R.), da noter potaknjeno perutnino v hipu do gole kože opari. V okolici toplice nikdar sneg ne pade in reka ne zmrzne. Voda se rabi na tri načine: kot skupno kopališče v krnicah, potem v posameznih banah in kot blato, ter je za protin, revmatizme in kožne spuščaje tako izvrstna, da prekosi vsa druga kopališča.

Vsako leto pride do 4000 bolnikov, mej njimi tri četrtine inostrancev.

Toda za Kranjca je vendar to kopališče preveč od rok, zato rajše obišči domače dolenske Toplice, kjer se boš meseca junija in julija zadosti potil in s potenjem ozdravel. Bog je v svoji modri previdnosti in ljubezni do ubogih zemeljskih trpinov na raznih krajih zemlji ukazal, gorko zdravilno vodo iz sebe dajati, da imajo siromaki bolniki povsod priliko, najti izgubljeno zdravje. Naša Dolenska ima poleg vinskih goric, kjer se prideluje nam tako priljubljeni »dolenjec« od izborne kvalitete do preprostega »čvička«, tudi jako dobre toplice. Ene so pri Šmarjeti, druge pri Čatežu, najstarejše in obče znane, ki so celi okolici dale ime, pa Toplice pri Novem Mestu, pol ure od zadnje železnične postaje Straža. Mineralna voda, ki tu izvira, spada mej indiferentne vrele in ima 29 do 31 stopinj R. toplote, ki je životu nekako najprimernejša in zelo dobrodejna.

Toplice v Krapini, Stubici in Varaždinu na Hrvaškem so bolj vroče, (40°—43° R.) a se zato sme in more le malo časa noter ostati. V naši vodi pa se lahko, ako si zdrav pri srcu, brez skrbi namakaš 1 celo uro. Nekateri ostajajo tudi po 2 uri notri, kar je pa seveda malce preobilo. Neki Belokranjec je nedavno v oddelku za preprosto ljudstvo skoraj 4 ure čepel v toplici. Misli si je: čim dalje tem bolje. A revež se je opek, vod

na red tudi zvezek o Hrvatske. Kakor o vsakej deželi avstroogrske monarhije, tako se ima napisati tudi v kratkem sodržaju zgodovina kraljevine Hrvatske. Središnjemu odboru za izdavanje tega dela ni bilo težko najti zato sposobnega hrvatskega zgodovinarja, saj jih imajo Hrvati hvala Bogu precejšnje število. Izvolili so si za ta sestavek dr. Bojničića deželnega arhivarja, vestnega in točnega zgodovinarja, od katerega so se pa Mažari nadjali, da jim bo ustregel s svojim spisom v onej meri, kakor so si oni predstavljali.

Toda hudo so se prevarili, kajti dr. Bojničić če tudi je po političnem mišljenju privržen Mažarom, vendar ni mogel kot vesten zgodovinar, izkriviti hrvatske zgodovine v onem smislu, kakor so Mažari želeli. Tiče se pa to onega dogodka iz hrvatske zgodovine, ko dohajajo mažarski Arpadovići tudi na Hrvatskem do vlade. To je namreč napad kralja Kolomana na Hrvatsko leta 1102. Hrvatski in drugi nepristrani zgodovinarji trdijo po zgodovinskih neovrgljivih virih, da je Koloman prišel z veliko vojsko do Drave, ali je tukaj našel zbrane Hrvate pod orožjem. Ker se ni upal napasti jih z orožjem, nagodil se je z njimi ter podpisal dogovor v mestu Križevcu, potem pa odšel vkup s hrvatsko vojsko v Dalmacijo, kjer se mu je na potu vstavil Peter Svačić s svojimi privrženci, ali je bil premagan od hrvatske in Kolomanove vojske. Koloman je potem odšel v Belgrad na morju, kjer je bil kronan za hrvatskega kralja z Zvonimirovo krono ter se od tega časa zval on in njegovi nasledniki „kralj Ogerske, Hrvatske in Dalmacije“. Po dogovoru je tedaj Koloman postal kralj hrvatski, a Hrvatska je ostala popolnoma samostalna v vsakem pogledu: bila je med Ogersko in Hrvatsko personalna unija. Tako govore zgodovinski viri in po njih hrvatski zgodovinarji. Mažari trdijo pa ravno protivno, namreč da je Koloman osvojil Hrvatsko ter jo zedinil z Ogersko. Da to ni resnično, dokazuje nam vsa kasnejša hrvatska zgodovina, pa tudi današnja avtonomija kraljevine Hrvatske, kajti ko bi bila trditev mažarskih zgodovinarjev resnična, gotovo si ne bi bila Hrvatska ohranila svoje samostalnosti do dandanes, saj je vendarle predboro poznata čud mažarskega naroda, da hoče vse, kar je pod njegovo oblastjo, stlačiti tudi pod mažarski jarem. Pa tudi nobenega pozitivnega vira ni do zdaj za to mažarsko trditev. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. septembra.

Krtca v Avstriji se je v petek zvečer tako poostrila, da je v soboto dopoldne grof Thun v ime celega kabineta vložil ostavko. Objavljenje pogodbenih predlog s pomočjo § 14. je bilo res zadnje Thunovo delo. Dalje se njegov kabinet ni mogel več vzdržati, ker takim načinom kot dosedaj ni več mogoče dalje tirati avstrijskega dr-

ga je tako prevzela, da mu je slabo prišlo in so ga s težavo izvlekli na suho. Škaf mrzle vode na glavo — mu je srečno zopet pomagal k sapi.

II.

Toplice so bile letos nenavadno močno obiskane, tako da ne manjka dosti do tisoča. Voda je res izvrstna in čista kot kristal. Prihodnje leto bodo otvorili v dosedanjih gostilniških prostorih tudi blatno in električno kopališče, gostilna pa bo nasproti v novem poslopju, ki je že sezidano in se bo kmalu pričelo znotraj izdelavati. Tu bo krasna jedilna dvorana, bralna soba itd. V starem poslopju bodo samo kopališča in stanovanja, vse drugo pride proč. Vidi se, da je nov podjetni duh nadahnil lastništvo, ki pri tem gotovo ne bo na škodi. Za te spremembe, ki so bile zares potrebne in obetajo toplicam sijajno prihodnost, sta si baje pridobila dobrušen kos zaslug energični forstmeister kneza Auersperga pl. Zhuber iz Soteske in štabni zdravnik dr. Trenz. Vsled otvoritve dolenske železnice so Toplice sploh mnogo bolj obiskane in število topličarjev bo vsled omenjenih preuredb v modernem smislu čedalje bolj raslo. — V kopališču je neprecenljiva dobrotta dober izkušen zdravnik. Tudi v tem oziru se je v dolenskih Toplicah obrnilo na bolje, odkar je nastavljen dr. Trenz. Ta gospod je domačin, Šentjernejec, do vseh prijazen in postrežen in ima za seboj bogato

žavnega voza. Treba je nujno za delo sposobnega parlamenta, ki mora izvesti volitve v delegacijo in pa ustavno odobriti avstroogrsko nagodbo. Do tega pa grof Thun ni mogel dospeti, kajti vsa levica, izvzemši liberalne veleposestnike, je izjavila, da ne podpira Thunovega kabineta. V takem položaju se je nahajal v soboto dopoldne grof Thun in mu seveda ni preostajalo nič drugega, nego demisionirati. Sedaj se vrše dogovori o sestavi novega ministerstva, oziroma o načinu, na čegar podlagi naj se isto sestavi. Jezikovne naredbe so prej ko slej glavni kamen ovire, tega hočejo odstraniti, naj velja kar hoče. V prvi vrsti pride tu v poštev mnenje čeških zastopnikov. Ti so v svoji prijenljivosti šli tako daleč, da so voljni žrtvovati jezikovne naredbe, a le proti istodobnemu, splošnemu, pravičnemu jezikovnemu zakonu. S tem, a jedino le s tem načinom rešitve jezikovnega prepira so zadovoljni s Čehi vred tudi Jugoslavi in Rusini in zato je splošno presenetilo javnost poročilo dunajske »Reichswehr«, ki trdi, da Jugoslavi s Poljaki vred pritiskajo na Čeha, da žrtvujejo po mnogem naporu priborjeno drobtino menda popolno brezpogojno. Kaj takega pač ne moremo misliti o nobenem jugoslov. zastopniku in moramo tako dolgo, dokler se nepričakovana vest ne potrdi tudi z druge strani, na kar pa danes ne moremo misliti, smatrati za povsem neresnično dotično poročilo. Tako postopanje bi bilo v dijamentralnem nasprotju s sklepom zadnjega sestanka jugoslovanskih zastopnikov in z mislijo sploh vseh slovenskih politikov, ki glasno zahtevajo pravičnega narodnostnega zakona za vse avstrijske dežele. — Kako se v tem oziru stvari razvijajo, danes seveda še ni mogoče reči, vendar so pa najnovejša poročila skrajno neugodna. Napovedujejo nam liberalno uradniško ministerstvo. Toda naj pride na krmilo kakoršnakoli vlada, glavno težišče je na solidarni desnici, kakoršna je bila dosedaj, ker s to desnico mora stati ali pasti vsaka avstrijska vlada. Solidarnosti v desnici je toraj potrebno mnogo bolj ko kedaj in pričakovati je tudi od sicer žal precej nezanesljivih Poljakov, da se v tem kritičnem trenutku ne bodo odločili za nobeno drugo pot nego za ono, ki jo predpisuje stroga solidarnost vseh desniških strank. Ako se to zgodi, vlada v Avstriji tudi nadalje desnica, najsi zasedejo ministerske stole še tako liberalni možje.

Socijalno-demokratični strankarski shod v Brnu. Včeraj se je pričel v Brnu letošnji strankarski shod avstrijske socijalne demokracije, ki bo trajal, kakor poročajo listi, do prihodnje sobote. Shod je sklican po § 2 zbor. zakona menda zato, da noben nepoklican ne bo čul, kako se bodo naštevati grehi posamnim socijalističnim voditeljem. Na dnevnem redu so naslednje točke: Poročila strankinega vodstva ter posamnih narodnih odborov; politični položaj in taktika; organizacija cele stranke; mejnarodna socijalna demokracija in narodnostni prepri v Avstriji; volitev

izkušnjo, ker je bil poprej v enaki službi v hrvatskem kopališču Topusko.

Oskrbnik kopališča in gostilničar je zdaj g. Paar, ki sleharnega prišleca prijazno sprejme in z vsem preskrbi. Gostilna je prav dobra in cene ne prenapete. Pogrešali smo letos sadje, ki je topličarjem zelo potreben užitek, ker pomaga gasiti grozno žejo in želodcu dobro dene. Nekaterim bolnikom, n. pr. protinarjem, je naravnost ukazano, mesne jedi prav zmerno uživati, zato pa rajše več rastlinstva in sadja. Klasična dežela protina je Angleška, kjer je nekako narodno svojstvo Britancev. Komaj desetinka prebivalstva je prosta te bolezn. Vlada je postavila sanitetno komisijo, ki ima nalogo, preiskavati vzroke tega zla in iskati pomočkov v obrambo. Glavni vzrok pa je neki ta, ker se Angleži največ z mesom hranijo, ki ima v sebi mnogo redilnih snovi. Želodec ne more te velike množine snovi prekuhati, zato izdaten del zaostane in se nabira v členih, kjer je cirkulacija najmanjša, ter nazadnje spremeni v bele, kredi podobne kristale. Zató se svetuje takim bolnikom manj redilna hrana. Po večjih kopališčih so v ta namen vegetarijanske gostilne. V Wörishofenu smo tako gostilno prav marljivo obiskovali in včasih komaj prostor dobili. V naših Toplicah ti ni mogoče vegetarijantiti, ker imaš samo mesnino na ponudbo. G. Paar, prihodnje leto več raznovrstne zelenjave in sadja, — pa brez zamere!

komisije za revizijo strankinega programa; delavsko varstvo; konsumna društva; žensko gibanje. Program je toraj zelo obširen, kako se bo pa delalo, o tem nas poučé prihodnji dnevi. S posebnim ponosom se sodrugi pač ne morejo ozirati na minulo poslovno leto.

Prva blamaža srbskih Milanovcev. Izpred belogradskega naglega sode je došlo včeraj senzačno poročilo, čegar vsebina je pravi unicum v pravosodju. »Veleizdajska« obravnava pred belograskim sodiščem je bila namreč dognana že v petek. Oficijelno je to naznanil sam predsednik sodišča. Vsakdo bi toraj pričakoval, da se objavi razsodba takoj drugi ali pa vsaj tretji dan po sklepu obravnave. Toda prišlo je vse drugo, nego se je pričakovalo. Predsednik je namreč naznanil, da se razsodba objavi v »kratkem«. Takega še ne. Sodišče mora imeti za tako zavlačevanje razlogov in lahko se reče, da je to prva v daljši vrsti Milanovih blamaž. Celo juristom ne more v glavo, čemu bi bil potreben morda večtedenski odlog za sklep sodišča, ali naj se obsodi samo Knežević ali tudi njegovi »drugovi«. Ko bi tu šlo vse gladko, kakor trdijo srbski viri, bi gotovo ne prišlo sodišče do tega sklepa. Iz vsega se vidi, da sodišče nečesa pričakuje, in to je najbrže nova Kneževićeva izjava. Nekaj »novih priznanj« so sicer že iztisnili iz njega, a dovolj jih še ni. V očeh treznih presojevalcev bi Milan ne mogel opravičiti svojega nasilnega postopanja.

In še vedno Dreyfus. Zdi se, kakor bi ne hotelo biti konec tej umazani aferi, ker to dopada nekaterim ljudem. S tem, da je Dreyfus pomiloščen in je on umaknil zahtevo po reviziji, je, kakor pravi vojni minister Gallifet, rešena vsa zadeva. Tako meni vojni minister in z njim vred vsak trezen opazovalec francoskih razmer. Toda temu ni tako. Z vso silo zahtevajo Dreyfusovci, da se vsa komedija znova prične in znova razburjajo duhovi. Poslednje in samo to hočejo doseči, ker v Franciji in sploh v Evropi menda ni človeka, ki bi v resnici verjel, da bo tretje, četrto ali magari deseto vojno sodišče drugače sodilo, kakor se glasi razsodba prvih dveh vojnih sodišč. Francozje morajo živeti v vedni razburjenosti in ako drugega ni, je dobra tudi pogreta Dreyfusova afeta.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. septembra.

(Papeževa okrožnica in »Slov. Narod«.) Nedavno je papež poslal francoskim škofom in duhovnom okrožnico, v kateri daje navodila za njih postopanje v sedanjih veri in cerkvi sovražnih časih. Framasonski listi francoski so hoteli izkoristiti to pismo v korist Dreyfusu, »Slov. Narod« jo pa skuša izrabiti v opravičenje svojega židovskega liberalizma. Ko je par stavkov iztrgal iz cele okrožnice, katere v celoti niti čital ni, ter jih po svoje zavil, na nečuden, skrajno nesramen način napada slovensko duhovščino in konečno z židovsko predrznostjo dostavi: »Iz tega dokumenta razvidi ves narod, da se cerkveni ukazi in papeževe naredbe popolnoma strinjajo z zahtevami in željami slovenskih liberalcev!« — Mi bomo svojim čitateljem oni del papeževe okrožnice, ki govori o dolžnostih duhovnov, podali v celoti, ker le tedaj zamore vsakdo umeti pravo smisel okrožnice, za danes le omenimo, da papež hvali uprav one duhovne, katere »Narod« deva v vrsto »klerikalnih demagogov«. Papež hvali duhovne, da držé se okrožnice o delavskem vprašanju grede mej narod, mej delavce, mej uboge, da sklicujejo shode, snujejo društva, zveze, hranilnice in posojilnice, se trudijo za preosnove v narodno-gospodarskem in socijalnem oziru ter da v te namene žrtvujejo obilno časa in denarja, papež hvali duhovne, da pišejo knjige, da sodelujejo pri časnikih itd. ter pravi, da s tem kažejo, kako poznajo najnujnejše potrebe sedanjega časa. Potem pa papež daje navodila, kaka naj bodo duhovnom glavna vodilna načela pri tem delovanju, da bo vapošno; in tukaj »Narod« iztrga iz okrožnice nekaj stavkov ter jih zlorablja proti naši duhovščini, in sicer z napadi, kakoršnih je zmožna le skrajno propala lopovščina. Fej vas bodi, ki zaradi osebnih napak posameznikov napadate celi duhovski stan! Kateri stan uide takemu sramotanju, ako

presoajte razne stanove po istem skrajno krivičnem merilu?

(Častno svetinjo) za štiridesetletno delovanje je c. kr. dež. šol. svet kranjski priznal gosp. M. Žaklju, profesorju na državni višji gimnaziji v Ljubljani.

(Slovensko gledališče.) V soboto 23. septembra: »Potovanje gospoda Fajdige«, veseloigra v štirih dejanjih, francoski spisala Evg. Labiche in Ed. Martin. Igra je to, ki vsled vodenih svojih dovtipov zahteva hitrega igranja, da se poslušalcu ne da prilike premišljevati o kakovosti dovtipov. O sobotnem igranju na našem odru ne moremo tega trditi. Igra je jedna najboljših imenovanih pisateljev, vendar so se nam zdeli najsrečnejši dovtipi, katere je uvrstil prestavljalec na naše razmere. Nekaj teh dovtipov je prav pošteno udarilo. Domišljavega mokaarja »Fajdigo«, »posestnika petih hiš«, je igral g. Verovšek v zadnjih dejanjih precej živo. V mnogih prizorih je razvil svojo komično žilo in originalnost. — Včeraj se je drugič predstavljala izborna študirana, prelepa narodna igra »Vaški podobar« pred zelo — praznim gledališčem. To ni veselo znamenje za letošnjo sezono. Okus občinstva je morda vsled prejšnjih intendanc res skažen, želi si gotovo po cirkusu ali celo po menežariji, a na resno smer sedanje intendance naj pa to nikar preveč ne upliva, ker s takimi igrami se bo tudi okus zboljšal. Želeli bi, da se včeraj ni zadnjič predstavljala »Vaški podobar« in da se skoro zopet uprizori kot ljudska predstava. Jutri je prva operna predstava: »Cavalleria rusticana«. Nastopijo prvič novo-angaževane solistinje in solisti.

(Sestanek slovanskih časnikarjev v Krakovu.) V staroslavni prestolnici poljskih kraljev ob Visli sošli so se v petek zvečer zastopniki slovanskega novinarstva v Avstriji, da se posvetujejo v današnji za avstrijske Slované neugodni dobi o skupnem postopanju nasproti neprijateljskim napadom. Zbralo se je nad 100 novinarjev. Kakor znano, je avstrijska vlada prepovedala udeležbo slovanskim časnikarjem iz Ogerske in Hrvatske, zato so nekateri le kot gostje navzoči. V soboto zjutraj je pred zborovanjem daroval sv. mašo poslanec Biankini. Zborovanje je otvoril Chilinski, urednik »Czasa«, ki naglašava važnost sestanka, ki bo pospešil in utrdil solidarnost avstrijskih Slovanov na temelju narodne individualnosti. Mi moramo pokazati, pravi govornik, da se proti slovanskim narodom ne more vladati. Slovansko časništvo se mora boriti proti vsakemu kompromisu, ki bi mogel biti nevaren kojemu slovanskemu narodu. Ideja solidarnosti avstrijskih Slovanov bodi zvezda-vodnica do boljše bodočnosti. Zborovalce nadalje iskreno pozdravila krakovski župan Friedlein in načelnik poljske časnikarske zveze Zajackowski. Kongres je poslal cesarju brzozavno izjavo udanosti in zvestobe in pozdrav ministroma Kaizlu in Jendrzejoviczu. Predsednikom je bil per acclamationem izvoljen urednik »Politike«, Bretter, podpredsednikom Biankini. Shod so brzozavno pozdravili mej drugimi tudi slovenski in hrvatski državni poslanci, dr. Rieger, Svatopluk Čeh, naše uredništvo itd.

(Shod krščanskega ženstva) se je včeraj v »Kat. Domu« sijajno izvršil. Udeležba je bila ogromna, govori so bili vsprejeti z velikim oduševljenjem. Pismeno je shod pozdravil presvetli gospod knez in škof ljubljanski. Vpisalo se je že veliko število krščanskih žena in deklet. Obširneje poročilo priobčimo jutri.

(Ljubljanski »Karnijoleci«) bodo jutri praznovali 15. obletnico svojega društva. Povabili so k slavnosti veliko »nemških bratov« in razne ultranemške zastope. Občinski očetje v Ptujju so sklenili poslati »den bedrängten Brüdern« pozdrav obč. sveta. Pravijo, da pridejo na slavnost Celjani — no slovenska Ljubljana bo mirna, ker se ji ni bati, da radi par nemških dijakov zgubi slovenski značaj.

(Osnovni shod »zaveze kmetijskih zadrug« za vse Spodnje Štajersko v Žalcu.) Sklicatelj I. Kač pozdravi prišlece, katerih se je nabralo precej, in predlaga za predsednika župnika Žalskega g. Korena. On ljubeznivo ogovori zborovalce in da besedo g. Kaču. Ta razpravlja potrebo in zgodovino Južnoštajerskih zadrug. Ni še preteklo pet četrtletij, kar se je začelo to gibanje, a sedaj imamo že več kmet. zadrug. Nekaj nad 50.000 posestnikov je na Spodnjem Štajerskem. Ti vsi upamo

da se združijo in pridružijo zavezi v kratkem. Doslej je bilo kmetištvo zanemarjeno, zlasti dežela ni storila v tem oziru nič. Treba je vzboljševati gospodarstvo; za polovico več prihodkov se mora prigospodariti zanaprej. V Švici n. pr. so se po združnosti dvignoli dohodki za 161 mil. frankov. Naši dohodki se morajo vzvišati za 20 milijonov. Osnujejo se na združnej podlagi raznovrstne zavarovalnice; ker se ne bode iskal dobiček in bodo upravni stroški jako mali, plačevala se bode zavarovalnina zelo nizka, a dobivala se bode cela cena za vso škodo. Tudi ministerstvo nas hoče močno podpirati, ker vidi, kako se naš ljud sam zanima in organizuje. Deželni odbor nam je pa tudi v tem nasproten. Ne daje nikake podpore, niti strokovnjakov neče pošiljati na razstave itd. Za prvi čas se bodo pridružile tej zavezi tudi naše obrtniške zadružbe. Na predlog I. M. Kržišnika se izreče g. Kaču zahvala za njegovo dosedanje delovanje, in se on naprosi, da svoje izborno poročilo da tiskati. G. Jost poroča v imenu izvršilnega odbora zadnjega Mariborskega zaupnega shoda in razlaga pripravljena pravila. Razprava o njih je bila jako živahna. V načelstvo so bili voljeni gg. Fr. Taler, veleposestnik v Št. Ilju pri Mariboru, Ant. Korošec, urednik »Slov. Gospodarja«, dr. Rad. Pipuš, odvetnik v Mariboru, Jož. Cerjak, korni vikar v Mariboru, g. I. Kač v Žalcu, g. Toma Pušenjak, nadučitelj na Cvenu pri Ljutomeru, dr. Fr. Jurtela, odvetnik na Ptujju. V nadzorništvo so bili voljeni: gg. Fr. Roblek v Žalcu, g. I. Zemljič v Radencih, g. Jošt, g. Fr. Pišek, veleposestnik v Orehovcih, g. I. Somrek, kapelan v Marnbergu. Glasila zadružna sta »Slov. Gospodar« in »Domovina«.

(Iz črnomaljskega okraja) 22. septembra. Dne 21. t. m. je povabil č. g. Franjo Schweiger, župnik radoviški in belokranjski dež. poslanec gospode župane in duhovnike sodnega okraja črnomaljskega na odhodnico v Črnomelj. Zbralo se nas je pri g. Jermanu lepo število, 13 gg. županov in 14 duhovnikov ter bl. g. okr. glavar, da se poslovimo od svojega dragega prijatelja in našega dež. poslanca, ki se preseli v kratkem na svojo novo službo kot nadžupnik v Leskovcu. V svojem poslovilnem govoru je omenjal g. poslanec, da sicer teško ostavi svoj rojstni kraj in svojo ožjo domovino, da bo pa, če tudi osebno od nas oddaljen, v duhu pri nas, vsaj je deloval kot duhovnik čez 20 let v Beli Krajini. Omenjal je tudi, da se je trudil kot naš dež. poslanec, kolikor mu je bilo mogoče za Belo Krajino in da bo storil to tudi v prihodnje. Obljubil je še, da bo vsako leto najmanj po enkrat nas obiskal ter poročal svojim volilcem o svojem delovanju v deželni zbornici. Zahvalil se je še toplo posebno bl. g. okrajnemu glavarju, da mu je šel vedno na roko in za njegov trud za ubogo belokranjsko ljudstvo, za katero tako plodonosno deluje. — Da je bilo o tej priliki tudi več napitnic, se razume. Gosp. Grzin, župan iz Petrove vasi, izrekel mu je v imenu vseh županov srčno zahvalo za njegovo vspešno delovanje v deželnem zboru, kjer se je tako obilnokrat potegoval za zapuščeno Belo Krajino. In vsi župani izrekli so svojemu gospodu poslancu zaupnico.

(Na zaupnem shodu v Mariboru) izbrana izvršilna petorica se je sešla preteklo nedeljo na Teharjih in se posvetovala o vseh omenjeni shod in tam sklenjene sklepe zadevajajočih stvarih. Zlasti se je ukrenilo vse, kar se tiče zaveze kmetijskih zadrug, in so se pregledala za to zavezo predložena pravila, da se nasvetujejo osnovnemu zboru.

(Železnica Velenje - Kamnik.) Kakor čujemo, bodo prihodnje pomlad izdelali podrobne načrte za železnico iz Kamnika do Velenja.

(Slovenske šole v Celju) so letos prenapolnjene. V prvi razred nemško-slovenske gimnazije je vsprejetih 46 učencev.

(Pogumen rešitelj.) Sinoči okoli 9. ure se je splašil konj, ki je peljal na lojtrnici neko rodbino. Plašni konj galopiral je z lojternico po Dunajski cesti proti »Zvezdi«. Osebe, ki so sedele na lojtrnici — dve ženski in en moški — so klicale na pomoč, a nihče ni imel poguma, konja ustaviti, akoravno je stala cela vrsta sijakerjev ob Dunajski cesti. Položaj za prizadete osebe je bil nad vse opasen. V Selenburgovih ulicah, poleg Staculove prodajalne jim je prišla pomoč. Sluga »Ljudske posojilnice« Josip Jonke skočil je z nevarnostjo lastnega življenja konju v

vajete in ga s silo potegnil v stran. Konj je skočil na trotoar in z ojem sunil s tako silo v prodajalnično izložbo, da se je oje zlomilo. Toda konj je bil ustavljen in prizadete osebe so bile rešene.

(Kontrolni shodi v Ljubljani) bodo ob 9. uri dop. v šentpeterski vojašnici, in sicer 11. okt. za moštvo 17. pešpolka, 12. okt. za moštvo drugih polkov, 13. okt. za lovce in 14. okt. za moštvo ostalih vojaških vrst. Kontrolni shod za brambovce bode 1. okt. ob 9. uri v brambovski vojašnici.

(Povodenj) Vsled zadnjega deževja je Krka preplavila mnogo sveta pri Št. Jerneju in Kostanjevici ter odnesla veliko pokošene otave.

(Na goriški gimnaziji) se je letos vpisalo 451 učencev; v prvi razred je bilo vsprejetih okoli 130, od katerih je nad polovico Slovencev.

(Na goriškem ženskem učiteljski) se je v prvi slovenski razred vpisalo 74 učenk. Ker pa je prostora le za kakih 35, morali jih bodo nad polovico odsloviti. Poslopje je novo, a že sedaj premalo prostora!

(Umrli je) dne 23. t. m. pri svojih stariših v Lembahu pri Mariboru Andrej Glanjer, jako nadarjen in nadepoln mladenič v 20. letu svoje starosti. Letos je dovršil osmo šolo na c. kr. gimnaziji v Mariboru z zelo povoljnimi vspehom; silno veselil se je na vstop v lavantinsko bogoslovno semenišče želé postati dohovnik, a ljubi Bog ga je v cvetu mladostnih let poklical k sebi iz solzne doline. Naj v miru počiva vzgleden dijak, uzoren v marljivosti in v izpolnjevanju krščanskih dolžnosti!

(Iz Žirov) se nam piše: Minuli petek je »Slov. Narod« objavil dopis, v katerem dopisnik trdi, da je zadnji naliv preplul sejmišče, na nekaterih krajih seženj visoko, in da je sedaj, ko je voda odtekla, prostor prava mlakuža. Vse te trditve so neresnične, ker zadnji naliv ni preplul ne ceste ne sejmišča. Ko bi bila voda na sejmišču seženj visoko, odnesla bi bila gotovo polovico žirovske vasi. Poletni naliv je bil večji nego zadnji, kajti voda je drla na obeh straneh mostu čez cesto, a voda je stopila tedaj le čez spodnji del sveta, ki ni še vzdignjen. Da pa bi se živina udirala, je naravnost bosa, ker sta meseca avgusta na tem prostoru stali dve topničarski bateriji dve noči in en dan. Iz vsega je razvidno, da se je »Narodov« dopisnik spril z resnico.

(Iz Litije.) Jedva leto dnij obstoječa godba prostovoljne požarne brambe v Litiji priredi v nedeljo dne 1. oktobra na vrtu gostilne »pri Virantu« koncert. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. za osebo. V slučaju skrajno neugodnega vremena vrši se koncert v notranjih gostilniških prostorih. — Želeži je obilne udeležbe, ker godci vsled svoje vztrajnosti zaslužijo vso pohvalo.

(Tat v vodi.) Včeraj se je neznan tat na jako moker način oprostil mestne policije. Pri Ocvirku na Dolenjski cesti je pobasal z voza neki izanski mlekarici dva dežnika. Baš ko jih je dal pod pazduho, opazili so uzmoviča, ki je hitro vzel pot pod noge. Da se reši zasledovalcev, skoči v Ižico, a takoj za njim tudi Strupijev z Iga. Prišel se je lov v vodi. Tat se je krčevito držal izanskih dežnikov. Naposled je pa spustil dežnika po vodi in skočil na drugi breg. Njegovi zasledovalci so lovili dežnika, mej tem jim je pa tat — ušel.

(Skrivnostni umor v Polni.) Hilsner je govoril! Iz Prage smo včeraj dobili brzozavko, v kateri se na podlagi informacij na kompetentnem mestu poroča, da je Hilsner preiskovalnemu sodniku dve osebi označil kot morilca Ane Hruze. Ta dva moža sta: Josua Erbmänn iz Trebove in Salomon Wassermann Windig Jenikau v okraju Humpolec na Češkem. Hilsner pravi, da je, ko sta ta dva izvršila umor, samo s palico v roki stal na licu mesta kot straža. Okrožno sodišče v Kutni gori išče sosterilca ter jih opisuje tako: Erbmänn je rojen l. 1852. v Trebovi, srednje velikosti, okroglega obraza, plešast, šepa na desno nogo in se opira pri hoji na palico. Govori nemški in češki ter se klati po svetu kot berač. Wassermann je 26 let star, srednje velik, ima črne brke, temne lase, črne velike oči, kriv nos, leno hojo, je izučen pekovske obrti, a se tudi klati po svetu in berači.

(Smrtna kazen.) Prošli teden so v Galiciji tri zločince obsodili k smrti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministerstvo Thun — padlo.

Dunaj, 24. septembra. Misija kneza Alfreda Liechtensteina je, kakor se kaže, popolno izjalovljena, ker je hotel sestaviti bodoči kabinet iz samih desničarskih članov, s čimur pa krona ni zadovoljna. Danes se govori o uradniškem ministerstvu, ki bi vladalo brez naredeb ter izvedlo volitve v delegacijo. Jezikovne naredbe bodo odpravljene. Desnica je popolno jedina in se strogo drži svojega programa. Katoliška ljudska stranka je za desnico popolno zanesljiva in se strogo izjavlja za solidarnost desniških klubov. Desnica ostane v večini in ohrani popolno hladnokrvnost napram uradniškemu ministerstvu. Njegove predloge bo stvarno preskusila, obstrukcije ne bo delala, marveč pri prvi politični priliki z glasovanjem vrgla uradniško ministerstvo.

Dunaj, 25. septembra. Danes ima misija Liechtenstein več upanja, da se posreči, nego včeraj. Desnica je za ministerstvo iz večine, zmerna levica je za kompromis. Desničarji pa nečejo kompromisa, ker so večina ter so tudi s tem zadovoljni, da naj levičarji prevzamejo vlado, da tudi obstrukcija pokaže, kaj zna. Levica pa tega ne vsprejme, seveda ker je neizvedljivo, in zato tudi nekateri liberalni listi pišejo, da ni bilo umestno, da je Thun sedaj odstopil.

Dunaj, 25. septembra. Zadnje vesti, da se je knez Alfred Liechtenstein že odpovedal, da ne prevzame vlade, so bile pre-zgodnje. Liechtenstein res ne zakriva, da je naletel na velike ovire pri sestavljanju novega kabineta, vendar pa te niso nepremagljive, ako ga bodo lojalno podpirale stranke, na katere se bo obrnil za pomoč. Vsekakor pa, če bi tudi ne stopil novi vladi na čelo, ima pri sedanjih obravnavah zelo važno besedo.

Dunaj, 25. septembra. Namera, da se sestavi uradniško ministerstvo, je stopila zopet bolj v ozadje, odkar se je desnica tako odločno izrekla proti taki nameri. Poslanec Javorski je o tej stvari govoril z grofom Goluchovskim ter mu izjavil, da je poljski klub za vlado, vzeto iz desnice, in da Poljaki pri tem vztrajajo v sedanjih razmerah.

Dunaj, 24. septembra. Knez Liechtenstein in baron Dipauli sta bila včeraj pri cesarju, na to se je posvetoval Liechtenstein z Goluchovskim.

Praga, 25. septembra. Član gosposke zbornice dr. Mattuš se imenuje v slučaju desniške vlade kot kandidat za pravosodno ministerstvo.

Dunaj, 25. septembra. Sedaj se je zvedelo, da je bil Körber oni tajni mož, za katerega je Chlumecky agitiral na Dunaju in pri Szellu.

Dunaj, 25. septembra. Posl. Osvald Thun, član liberalnega veleposestva, je bil danes pri cesarju v avdijenciji. Cesar želi, da bi ustavovorni veleposestniki sodelovali pri rešitvi sedanje krize ter se pridružili zmernim desniškim strankam.

Dunaj, 24. septembra. Včerajšnja seja izvrševalnega odbora desnice je trajala vsled demisije Thunovega kabineta le malo časa. Načelnik slovansko-krščanske narodne zveze poslanec Povše je konferiral pozneje dalj časa z zborničnim predsedn. dr. Fuchsom in poslancem vitezom Javorskim. Zvečer je imel poslanec Povše daljši razgovor z zborničnim predsednikom

Dunaj, 25. septembra. Tudi uradno se potrjuje, da je za praškega nadškofa imenovan kanonik baron Skerbensky. Uradno imenovanje sledi v kratkem.

Dunaj, 25. septembra. Antisemiti imajo v sredo shod; govorili bodo Vergani o zadevi Dreyfusovi, Bielohlavek o aferi Hilsnerjevi in Weiskirchner o polit. položaju.

Dunaj, 25. septembra. Policija je pri-jela od Hilsnerja naznanjena žida-morilca.

Brno, 25. septembra. Socijalno demokratičnega strankarskega shoda se udeležuje približno sto delegatov, nadalje posl. Frohme kot zastopnik nemških, profesor Cabrini kot zastopnik italijanskih in Baron kot zastopnik ogerskih socializmov. V predsedstvo so bili izvoljeni: Popp, Nemeč, Englisch, Gerin, Hankiewicz in E. Kristan. Poročilo o celokupni organizaciji in denarnem stanju se je odobrilo brez debate.

Belgrad, 25. septembra. Kralj je pomilostil Pasića, še preden je bila sodba o njem izrečena.

Madrid, 25. septembra. Španski škofje so vročili kraljici adresno, v kateri jo zagotavljajo neomejene zvestobe do prestola. — Grozen vihar je provzročil v pokrajinah Granada, Sevilla in Kartagena ogromno škodo. Ponesrečenih je veliko ljudi.

Kapstadt, 25. septembra. Zastop države Oranje je sklenil soglasno, podpirati Transvalce, ako jih napadejo Angleži.

Umrli so:

22. septembra. Anton Urbas, kanonik, 79 let, Vodmat 74. ostarelost. — Ivan Paulič, sprevednikov sin, 17 mes. Vodmat st. 82. črevesni katar.

23. septembra. Vida Ciber, strojnikova hči, 6 1/2 mes. Resljeva cesta 12. želodčni in črevesni katar.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusja	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm.
23	9. zvečer	732.8	12.6	sr. svzh.	dež	
24	7. zjutraj 2. popol.	733.2 734.1	10.9 14.3	sl. jvzh. brezv.	oblačno >	54.3
24	9. zvečer	735.5	10.2	sr. svzh.	del. oblak.	
25	7. zjutraj 2. popol.	736.9 732.6	9.7 15.1	sl. jvzh. sr. jvzh.	poloblačno skoro jasno	0.4

Srednja temperatura sobote 11.6°, normale: 13.8°.
Srednja temperatura nedelje 11.8°, normale: 13.6°

Neprekosljivega učinka je

Tanno - chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga 1 566 13

v deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

Milana Leustek-a v Ljubljani,

Resljeva cesta 1, poleg mesarskega mosta.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Razpošilja z obratno pošto.

Naznanilo in zahvala.

Zalostnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče

Mihael Kavčič

lesni trgovec in posestnik

v četrtek ob 7. uri zjutraj v 54. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb je bil danes, katerega se je udeležilo mnogo občinstva, kateremu naj boče tem potom srčna hvala izrečena. Posebno lepo se zahvalujemo slav. pevskemu društvu »Sora«, ki je pri mrvaškem odru in na pokopališču pelo lepe nagrobnice.

Vsem prijateljem in znancem priporočamo blagega rajkega v molitev in blag spomin.

V Žireh, dne 23. septembra 1899.

Terezija Kavčič, 784 1-1
soproga.

Josip Kavčič, sin.   Franciška Kavčič, hči.

Pleskarska in v to stroko všteto se stavbena in pohištvena dela

izvršujeta in se priporočata v naročila iz mesta in z dežele **BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanske ulice.** — Najnižje cene. — Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno zanesljivo in brez konkurence. 13 11-6

Jeden ali dva praktikanta

se sprejmeta v trgovsko pisarno. — Več pové upravništvo »Slovenca«. 786 1-1

„Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo“,

pisarna v Šelenburgovih ulicah št. 3 v Ljubljani,

sprejema in izplačuje

hranilne vloge po 4 1/2% obresti

od dne do dne brez odbitka in brez odpovedi.

Za brezplačno pošiljanje denarja so položnice na razpolago.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. Hudnik,

predsednik.

757 4

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

„BANKA Maks Veršec“
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 1/2%. Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 25. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100 glđ.	05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	95
Avstrijska zlata renta 4%	118	25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	10
Ogerska zlata renta 4%	117	20
Ogerska krona renta 4%, 200	95	10
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	907	—
Kreditne delnice, 160 glđ.	370	—
London vista	120	40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	97 1/2
30 mark	11	77 1/2
10 frankov (napoleonador)	9	58
italijanski bankovci	44	50
C. kr. cekini	5	69

Dne 23. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	171 glđ.	25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	156	50
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	195	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100	25
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	139	50
Dunavske vravnave srečke 5%	128	50
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107	50
Posojilo goriskega mesta	112	—
4% kranjsko deželno posojilo	—	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	90
Prijoritne obveznice državne železnice	215	25
južne železnice 3%	168	60
južne železnice 5%	117	75
dolenjskih železnic 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 glđ.	196 glđ	75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	165	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	20	70
Rudolfove srečke, 10 glđ.	28	50
Salmove srečke, 40 glđ.	83	75
St. Genois srečke, 40 glđ.	84	—
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	62	—
Ljubljanske srečke	23	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	150	50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3180	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	426	—
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	72	—
Splošna avstrijska stavbinska družba	101	—
Montanska družba avstr. plan.	282	50
Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	189	—
Papirnih rubljev 100	127	50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri frebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako frebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.